

## Mål och budget 2015-2017 för utbildningsnämnden

### 1. Ansvar och uppgifter

Utbildningsnämnden är huvudman och myndighet för kommunens skolverksamheter från förskola och pedagogisk omsorg till gymnasieutbildning. Utbildningsnämnden ansvarar för fullgörande, uppföljning och utvärdering av kommunens uppgifter som huvudman enligt skollagen eller annan författning. Nämnden har bl.a. ansvar för

- Finansiering,
- målformulering,
- utveckling av kundvalssystem,
- auktorisation av förskolor och anordnare av pedagogisk omsorg,
- tillsyn av fristående förskolor och anordnare av pedagogisk omsorg,
- beviljande av rätt till check,
- kvalitetssäkring av verksamheterna genom uppföljning och utvärdering,
- information,
- forskning och utveckling samt att
- verka för ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet som tillgodoser föräldrars och elevers önskemål.

### 2. Väsentliga områden

Utifrån de analyser som gjorts i kvalitetsanalys, kundundersökning och olika resultatuppföljningar samt utifrån tidigare års målseminarium med nämndens ledamöter, har följande områden identifierats som de mest väsentliga för nämnden att prioritera under de närmaste tre åren. Områdena är desamma som fastställdes förra året.

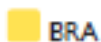
- **Alla elever ska nå kunskapskraven i grundskolan och fullfölja gymnasieskolan.** Det är det mest grundläggande i nämndens uppdrag och det är viktigt att skolorna ges möjlighet att fullfölja det uppdraget med god kvalitet. Nacka har i jämförelse med andra kommuner en hög andel elever som blir behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, men det finns fortfarande elever som inte blir behöriga. Alltför många elever fullföljer inte gymnasieskolan och speciellt på yrkesförberedande program.



- **Alla barn och elever ska ges samma förutsättningar i skolan – oavsett kön.**  
Pojkar som grupp har sämre resultat i skolan och presterar i genomsnitt cirka tio procent lägre än flickor på mätbara resultat genom hela skolsystemet. Detta mönster finns i riket, liksom i andra länder och är också tydligt i Nacka. Det är viktigt att skolan gör lärandet mer attraktivt för pojkar. Förskolan och skolan måste arbeta med att ge varje barn och elev förutsättningar att utvecklas individuellt utifrån ett förhållningssätt som inte är könsbundet. Eleverna ska mötas som unika och likvärdiga individer. Förskolorna och skolorna har ett ansvar för detta genom att inte utgå från givna föreställningar.
- **Likvärdiga bedömningar.**  
Det finns en stor samstämmighet i skolornas kvalitetsanalyser vad som behöver utvecklas på området betygsättning och bedömning. Lärarna behöver tydliggöra kunskapskraven, bli bättre på att tolka dem och arbeta mer med formativ bedömning. Lärarnas kommunikation till eleverna om hur de ska förbättra sina studieresultat behöver bli bättre.

### 3. Samlad analys av läget och strategiska mål

#### Utgångsläge



Totalt sett har andelen föräldrar och elever som är nöjda med verksamheten i Nackas skolor ökat sett över de tio år som undersökningen genomförts. År 2005 var andelen nöjda i genomsnitt 86 procent, i år har andelen ökat till 90 procent. Förbättringen över tid är särskilt tydlig i förskolan. Nackas prov- och betygsresultat tillhör de bästa i landet.

#### Förskola och pedagogisk omsorg

Föräldrar till barn i Nackas förskolor och pedagogisk omsorg har generellt sett en positiv syn på verksamheten. Utfallet för flera av de påståenden som föräldrarna har att ta ställning till är något högre än det beslutade målvärdet och allra mest nöjda är föräldrar med barn i pedagogisk omsorg. Det är numera få förskolor som har låg andel nöjda föräldrar och resultaten har förbättrats ytterligare jämfört med föregående år.

#### Grundskola och förskoleklass

Statistiken visar att elevresultaten i Nackas skolor fortsätter att vara goda och står sig mycket väl i jämförelse med andra kommuner. Det gäller bland annat provresultaten i årskurs sex och nio, där många elever når höga resultat, särskilt i engelska. En jämförelse med andra kommuner för år 2013 visar att Nackas provresultat tillhör landets allra bästa. De flesta skolor har höga meritvärden och spridningen mellan skolorna måste anses som ganska liten. Andel elever i årskurs nio som blev behöriga till gymnasieskolan har minskat något, vilket är oroväckande.



I grundskolan instämmer elever och föräldrar i något högre grad än föregående år att skolan är stimulerande och datoranvändningen har ökat. Svaren från föräldrar till elever i grundskolans årskurs två och fem är något mer kritiska än året innan för flertalet påståenden i kundundersökningen. Eleverna i årskurs fem är också mindre positiva än föregående år för flera påståenden. Elever och föräldrar i årskurs åtta är däremot genomgående mer nöjda än föregående år. Resultaten i förskoleklass är ungefär som året innan.

### **Gymnasieskola**

Genomsnittresultatet för eleverna i Nackas gymnasieskolor ligger något över genomsnittet för Stockholms län för så gott som samtliga påståenden i kundundersökningen. Många av utbildningsnämndens nyckeltal har försämrats något sedan föregående år. Datoranvändningen har dock ökat något, liksom andelen som är trygga där målvärdet nås. På övriga nyckeltal är utfallet under utbildningsnämndens målvärde.

### **Framåtblick**

För att ytterligare satsa på att skapa världens bästa skola i Nacka föreslås utbildningsnämnden ge utbildningsdirektören uppdraget att utreda möjligheten att införa en s.k. ämnescheck. Ämneschecken skulle kunna vara en insats att stimulera elevernas intresse för olika ämnen både på en grundläggande, men även på en djupare nivå. Checken skulle kunna bidra till att unga människor även på sin fritid kan studera antingen så att de uppfyller godkändkraven i skolan eller så att de utvecklar specialistkunskaper. Det skulle också kunna bidra till att höja statusen för eleverna att "plugga" och visa att en elev likaväl kan vara duktig på att spela gitarr eller fotboll, som på att göra komplicerade matematiska beräkningar eller klara målen i engelska. För att kunna säkerställa att en ämnescheck verkligen bidrar till ökad kvalitet och bildning och för hur systemet skulle kunna fungera i praktiken, föreslås utbildningsdirektören få uppdraget att utreda förslaget.

Efterfrågan på omsorg på obekvämtid har ökat de senaste åren. Idag erbjuds föräldrar omsorg i hemmet om behov finns. Under året har föräldrar framfört önskemål om omsorg i förskola istället för i hemmet. Utbildningsdirektören föreslås få i uppdrag att utreda systemet med omsorg på obekvämtid och eventuellt föreslå en vidareutveckling av nuvarande system.

Nacka 24 är det it-system som används dels av Nackaborna för att göra val till förskola och skola, dels av anordnare för att administrera köer och antagning, dels av utbildningsenheten för att hantera utbetalningar och faktureringar. Fram till idag har systemet regelbundet uppraderats och förbättrats, men en vanlig uppfattning är att Nacka 24 idag är föråldrat och svårt att använda. Under det senaste året har externa användbarhetstest och förbättringstest genomförts och analysen visar att för att uppnå bättre användbarhet bör ett nytt system byggas eller ett annat färdigt system väljas. Mot den bakgrunden anser utbildningsdirektören att det är angeläget att göra en större förstudie om framtida it-system.



Under hösten 2014 genomförs en kartläggning av vilka innovativa lösningar som finns idag när det gäller modersmålsundervisning, studiehandledning och eventuellt svenska som andra språk. Kontakt med nationella, regionala och lokala intressenter ingår i uppdraget. Tanken med uppdraget är att undersöka om Nacka kan ingå i någon form av utvecklingsarbete inom detta område framöver.

Skolinspektionen har meddelat att de kommer genomföra inspektion i Nacka under våren 2015. Regeringen har aviserat att grundskolan ska bli tioårig genom att dagens förskoleklass blir en del av skolan och görs om till den nya årskurs ett. Samtidigt förlängs skolplikten för elever som inte är behöriga till gymnasieskolans nationella program och det blir obligatoriskt för skolhuvudmän att anordna sommarskola. Den tillsatta utredningen om förslaget ska vara klar sommaren 2015 och kunna införas från läsåret 2017/18.

Verksamhetsresultat förskola		
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	■
	Reellt inflytande	■
Stor valfrihet	Valmöjligheter	●
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	●

Verksamhetsresultat grundskola		
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	■
	Reellt inflytande	▲
Stor valfrihet	Valmöjligheter	▲
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	▲

Verksamhetsresultat gymnasieskola		
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	▲
	Reellt inflytande	▲
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	▲

Insatta resurser		
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
Effektivt resursutnyttjande	Budget i balans	■



#### 4. Resursfördelning

Antal förskolebarn har ökat med 43 jämfört med prognosen i april, vilket innebär en ökad kostnad om 4,7 mnkr. De senaste åren har det skett en förskjutning i efterfrågan från pedagogisk omsorg till förskola och efterfrågan på pedagogisk omsorg har sjunkit ytterligare under år 2014. Som en följd av detta föreslås att antalet budgeterade platser för pedagogisk omsorg minskas från 375 till 300 och att dessa 75 platserna budgeterats som förskoleplatser, vilket innebär en kostnadsökning om 2,5 mnkr.

Regeringen har beslutat att förtydliga skollagen vad gäller kommunernas resursfördelning till utbildning inom skolväsendet. Utifrån förarbeten till lagen tolkas förtydligandet att kompensatorisk resursfördelning ska göras med hänsyn taget till barns och elevers socioekonomiska bakgrund. Den nya lagstiftningen gäller fr.o.m. den 1 juli 2014. I Nacka finns en kompensatorisk resursfördelningsmodell för förskoleklassen och grundskolan sedan tidigare. Däremot saknar förskolan och gymnasieskolan en sådan modell och i föreliggande förslag till mål och budget ingår en ny resursfördelningsmodell även för gymnasieskolan. För förskolan har utbildningsenheten ännu inte utvecklat någon fördelningsmodell som är tillräckligt träffsäker. Mot den bakgrunden kommer nuvarande system för fördelning av resurser till barn i behov av särskilt stöd att bibehållas år 2015 och ett nytt fördelningssystem kommer att införas 2016.

Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar om en särskild introduktionsprogramspeng för nyanlända. Tidigare har nyanlända elever fått en peng för Introduktionsprogrammet samt ett tilläggsbelopp från likvärdighetsgarantin, s.k. nyanländaresurs. Ur flera aspekter skulle det vara administrativt enklare att inrätta en programpeng för nyanlända elever på Introduktionsprogrammet-språkinriktning, och därför föreslår utbildningsnämnden att 1,6 mnkr flyttas från likvärdighetsgarantin till checkramen för detta ändamål.

Ett reviderat samverkansavtal för Stockholms läns gymnasierregion har utarbetats av Kommunförbundet i Stockholms län, KSL, och en rekommendation om att godkänna avtalet har skickats till kommunerna för beslut. Utbildningsnämnden har i tidigare ärende fattat beslut om detta. Under förutsättning att utbildningsnämnden beslutat föreslå kommunstyrelsen att anta avtalet innebär detta budgetkonsekvenser. Avtalet inkluderar ny modell för programpeng, uppräkningsmodell av programpeng och även modell för struktur tillägg i enlighet med lagändringen. I och med att det är så stora förändringar för gymnasieskolan har budgeten beräknats utifrån ett nolläge. Den totala kostnadsökningen jämfört med ramärendet är 2,8 mnkr, men då ingår resurser (1,6 mnkr) för den nya programpengen för nyanlända, vilka tidigare varit budgeterade under likvärdighetsgarantin.

Genomsnittskostnaden för förskolebarn i behov av särskilt stöd har stigit och det innebär totalt en kostnadsökning om 3,7 mnkr.

Det nya struktur tillägget för gymnasieskolan ryms inte inom budget. Utbildningsnämnden föreslår därför att 5,2 mnkr tillförs likvärdighetsgarantin för att täcka denna kostnad. Programpengen och struktur tillägget avser endast utbildningar på nationella program vilket innebär att struktur tillägg för elever vid Introduktionsprogrammet och International Baccalaureate saknas. Utbildningsnämnden anser inte att elever vid



Introduktionsprogrammet ska tillföras strukturbidrag då programpengen är konstruerad för att täcka kostnader för enskilda elevers behov vid de olika introduktionsprogrammen. Däremot föreslår utbildningsnämnden att samma principer som för elever vid nationella programmen ska gälla för International Baccalaureate.

Utbildningsnämnden föreslår utifrån kommunstyrelsens beslut om bl.a. mer undervisning, stöd och läxhjälp för eleverna, att utbildningsdirektören får uppdraget att utreda möjligheten att införa en s.k. ämnesfördjupningscheck för skolorna. Utbildningsnämnden föreslår också att en förstudie om ett utvecklat it-system för kundval ska göras. För båda dessa utredningar föreslår utbildningsnämnden att 0,7 mnkr tillförs ramen.

Regeringen har föreslagit att införa tioårig grundskola från läsåret 2017/18, vilket innebär budgetkonsekvenser för år 2017. I och med att utredningen ännu inte är färdigutredd kan inget närmare sägas om hur stora kostnader det kommer att innebära.

**Tabell 2) Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)**

Verksamhet	Bokslut 2013	Budget 2014	Prognos för 2014 tertia 2	Förändring			Ram 2015	Skillnad budget 14 och ram 15	
				Ram- ärende	Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	procent
Förskola	-653 719	-662 892	-662 892	-5 009	-12 988		-680 889	-17 997	3%
Pedagogisk omsorg	-33 451	-39 070	-28 000	10 322	5 749		-22 999	16 071	-41%
Vårdnadsbidrag	-1 380	-2 358	-1 458	1 000	0		-1 358	1 000	-42%
Fritidshem	-192 253	-210 486	-204 786	-11 703	-66		-222 255	-11 769	6%
Öppen fritidsverksamhet	-4 066	-4 696	-4 396	-323	0		-5 019	-323	7%
Förskoleklass	-50 819	-54 738	-55 038	-1 073	-17		-55 828	-1 090	2%
Grundskola	-778 986	-841 946	-844 546	-49 439	-119		-891 504	-49 558	6%
Grundsärskola	-19 954	-20 985	-20 785	-164	-224		-21 373	-388	2%
Gymnasieskola	-294 500	-301 510	-290 510	13 556	-2 753		-290 707	10 803	-4%
Gymnasiesärskola	-12 060	-12 721	-10 621	1 715	-149		-11 155	1 566	-12%
Likvärdighetsgarantin	-206 610	-208 912	-220 232	-12 407	-7 830		-229 149	-20 237	10%
Öppen förskola	-6 015	-7 337	-7 337	0	0		-7 337	0	0%
Nämnd och M&H	-25 863	-24 844	-24 844	-800	-700		-26 344	-1 500	6%
Forskning och utveckling	-2 605	-1 777	-1 777	0	0		-1 777	0	0%
<b>Summa</b>	<b>-2 282 281</b>	<b>-2 394 272</b>	<b>-2 377 222</b>	<b>-54 325</b>	<b>-19 097</b>	<b>0</b>	<b>-2 467 694</b>	<b>-73 422</b>	

### Ramärendet

Ramärendet har beräknats utifrån befolkningsprognosen samt justeringar mellan kulturnämnden och utbildningsnämnden i samband med att tjänstemannaorganisationen förändrades under 2014. I ramärendet ingår uppräknings för lokalhyror år 2015 samt en procent uppräknings för åren 2016 och 2017.

### Nämndyttrande

Justeringar på checkramen har gjorts utifrån ny befolkningsprognos, efterfrågejusteringar och ny programpengsberäkning inom ramen för samverkansavtalet i gymnasieskolan samt justering för ny programpeng för Introduktionsprogrammet-språkintröduktion. För förskola och pedagogisk omsorg är förändringen ökade kostnader om 7,2 mnkr jämfört



med kommunstyrelsens förslag. Orsaken är fler barn enligt senaste befolkningsprognosen och förskjutningar i efterfrågan från pedagogisk omsorg till förskola. Fritidshem har justerats med 0,1 mnkr. För skolverksamheterna förutom gymnasieskolan innebär det endast mindre kostnadsökningar, 0,5 mnkr, jämfört med kommunstyrelsens förslag och beror framför allt på ökad efterfrågan i sarskolan, men även på ny befolkningsprognos. Total förändring för gymnasieskolan blir 2,7 mnkr.

Likvärdighetsgarantin har justerats utifrån ny befolkningsprognos och efterfrågan, ökade kostnader med 0,6 mnkr, ökad genomsnittskostnad för förskolebarn med 3,7 mnkr, minskning av resurser för nyanländresurs till gymnasieskolans checkram med 1,6 mnkr samt tillförande av resurser för nytt strukturtillägg i gymnasieskolan med 5,2 mnkr. Total kostnadsökning jämfört med ramärendet blir 7,9 mnkr.

Nämnd-, myndighets- och huvudmannakostnader har tillförts 0,7 mnkr för utredning av ämnescheck och nytt it-system för kundval.



## 5. Checkar och avgifter

Förskola <sup>1</sup>	Kronor per år		
	1-2 år	3-5 år	6 år
Förskola 1-5 år			
- 20-25 timmar/vecka	93 400	76 250	-
- 26-39 timmar/vecka	130 410	108 830	-
- 40 timmar och mer/vecka	144 810	125 270	-
Förskola 6 år, en nivå	-	-	101 740
Allmän förskola 3-6 år, en nivå	-	48 700	48 700

Pedagogisk omsorg	Kronor per år		
	1-2 år	3-5 år	6 år
Pedagogisk omsorg 1-5 år			
- 20-25 timmar/vecka	67 230	52 220	-
- 26-39 timmar/vecka	105 490	87 430	-
- 40 timmar och mer/vecka	109 780	92 980	-
Pedagogisk omsorg med lokal 1-5 år			
- 20-25 timmar/vecka	78 840	63 710	-
- 26-39 timmar/vecka	117 310	99 150	-
- 40 timmar och mer/vecka	121 640	104 730	-
Pedagogisk omsorg med lokal 6 år, en nivå	-	-	87 560

Fritidshem <sup>2</sup>	Kronor per år
Förskoleklass	60 650
Förskoleklass, barn till föräldraledig 10 t/v	47 900
Årskurs 1-3	39 810
Årskurs 1-3, barn t föräldraledig/arbetslös 10 t/v	31 450
Årskurs 4-6 (öppen fritidsverksamhet)	1 400

Avgifter förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem <sup>3</sup>	Kronor per månad			
	Barn 1	Barn 2	Barn 3	Barn 4
Förskola och pedagogisk omsorg 1-6 år				
- 20-25 timmar/vecka	900	600	300	0
- 26-39 timmar/vecka	1 100	734	366	0
- 40 timmar och mer/vecka	1 260	840	420	0
Fritidshem				
- förskoleklass-årskurs 3	840	420	420	0
- barn till föräldraledig/arbetslös förälder, 10 t/v	840	420	420	0
- årskurs 4-6, öppen fritidsverksamhet				
		Avgiften bestäms av skolan		

<sup>1</sup> I checkbeloppen ingår kompensation för hyreshöjning med 0,6 procent för förskola.

<sup>2</sup> I checkbeloppen ingår kompensation för hyreshöjning med 1,04 för fritidshem.

<sup>3</sup> Avgifterna är oförändrade.





<b>Förskoleklass och grundskoleutbildning <sup>4</sup></b>	<b>Kronor per år</b>
Förskoleklass	37 420
Grundskola	
- årskurs 1-5	66 910
- årskurs 6	72 090
- årskurs 7-9	86 240
Grundsärskola	
- årskurs 1-5	235 210
- årskurs 6-9	254 310

<b>Gymnasieutbildning program inom samverkansavtalet <sup>5</sup></b>	<b>Kronor per år</b>
Barn- och fritidsprogrammet	76 125
Bygg- och anläggningsprogrammet	107 031
Bygg - och anläggningsprogrammet, anläggningsfordon	170 162
Ekonomiprogrammet	72 587
El- och energiprogrammet	102 031
Estetiska programmet	99 125
Estetiska programmet, musik	114 769
Fordons- och transportprogrammet	127 456
Fordons- och transportprogrammet, transport	167 989
Handels- och administrationsprogrammet	80 002
Hantverksprogrammet	99 768
Hantverksprogrammet, finsnickeri	107 663
Hotell- och turistprogrammet	80 002
Humanistiska programmet	72 880
Industriprogrammet	131 972
Naturvetenskapliga programmet	80 215
Naturbruksprogrammet, djur	154 152
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	118 338
Samhällsvetenskapsprogrammet	72 414
Samhällsvetenskapsprogrammet, media	81 775
Teknikprogrammet	84 465
VVS- och fastighetsprogrammet	103 425
Vård- och omsorgsprogrammet	80 335

<sup>4</sup> I checkbeloppen ingår kompensation för hyreshöjning med 1,04 för förskoleklass och grundskoleutbildning.

<sup>5</sup> Programpeng gymnasieskolan beslutad enligt samverkansavtal i Stockholms län



Gymnasieutbildning övriga gymnasieprogram <sup>6</sup>	Kronor per år
Pre-International Baccalaureate	90 320
International Baccalaureate	118 560
Introduktionsprogram	92 580
Introduktionsprogram språkinriktning	133 740
Tillägg introduktionsprogram yrkesinriktning	7 810
Gymnasiesärskola	297 470

## 6. Särskilda uppdrag – framåtblick 2030

Utbildningsnämndens utmaning är att möta den kommande efterfrågan på förskole- och skolplatser i samband med den befolkningstillväxt som förväntas. Utmaningen innebär inte bara att skapa förskole- och skolplatser i takt med att bostadsbeståndet ökar. De förskolor och skolor som kommer att erbjudas Nackas barn och ungdomar ska även fortsättningsvis hålla mycket hög kvalitet. Mångfaldsperspektivet ska tillgodoses trots att utvecklingen går mot allt större enheter, vilket kan innebära att färre aktörer är intresserade av att driva verksamhet. En risk i det perspektivet är Skolinspektionens inställning till att inte vilja ge fristående anordnare tillstånd att starta skola då anordnarna inte kan påvisa ett visst antal intressenter till den kommande skolan. Det är knappast möjligt att påvisa intressenter när de ännu inte har flyttat in i området där skolan ska vara. Denna fråga prövas nu rättsligt efter överklaganden av både anordnare och Skolinspektionen.

---

<sup>6</sup> Övriga gymnasieprogram har räknats upp med två procent.